

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 26 October.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten October.

De *Augsburgsche Zeitung* deelt de volgende berigten over Mgr. den Aartsbisschop van Posen mede:

Berlijn den 9den October. De omstandigheid, welke de grootste verbazing onder meer andere, die de vlugt van Mgr. den Aartsbisschop de *Dunin* hebben vergezeld, heeft veroorzaakt, is, dat zijn Hoogwaarde zich zonder eenige verhindering op reis heeft kunnen begeven en dat de politie daarvan eerst zeer laat is onderrigt geworden en, om zoo te zeggen, door den Aartsbisschop zelve, terwijl men thans met zekerheid weet, dat vele agenten van Politie speciaal belast waren hem te bewaken en voor zijnen persoon instonden. Voor het overige is dit wellicht de oorzaak, waarom de autoriteiten gerust waren. Vóór zijn vertrek, hetwelk op Donderdag den 3den October ten 7 ure des morgens plaats had, dicteerde Mgr. de Aartsbisschop zijnen aalmoezenier, een jong mensch, vol talenten en getrouwelijk gehecht aan de kerk, eenen brief aan Z. M. voor, waarin hij mededeeling van zijn voornemen en de beweegredenen van zijnen stap deed. Toen de brief op dezelfs bestemming aankwam, waren de autoriteiten van het vertrek des Aartsbisschops nog niet verwittigd en de Minister van politie de Heer *Rochow*, vernam hetzelfde eerst door dezen brief, die hem toegezonden werd.

Men zegt dat een proces tegen den aalmoezenier, die te Berlijn gebleven is, zal begonnen worden, en wel omdat hij kennis gedragen heeft van het ontwerp, zonder daarvan berigt aan het Gouvernement te hebben gegeven, zoo als bij de Pruisische wetten gevorderd wordt. De aalmoezenier is bij den Heer *de Rochow* geroepen, en ten dien aanzien ondervraagd geworden; niet een oogenblik heeft hij gearzeld te erkennen, dat Mgr. de Aartsbisschop hem omtrent zijn voornemen gesproken had om Berlijn te verlaten en dat, wanneer hij daarvan niets aan het gezag gezegd had, zulks was uithoofde bij het aanvaarden zijner functien, in hoedanigheid van secretaris van Mgr. den Aartsbisschop, den gewonen eed had afgelegd, om niets te openbaren of te doen kennen, hetgeen tot zijnen Bisschop betrekking had; bij gevolg dat hij niets had gedaan, dan hetgeen zijne pligten en zijn geweten hem voorschreven. Men heeft hem sedert doen weten, dat hij Berlijn onder geen voorwendsel verlaten zou en wanneer hij daartoe de minste genegenheid toonde, dadelijk naar de gevangenis zou worden gebracht, te gelijker tijd heeft men twee agenten van politie belast om hem te bewaken. Ook heeft men een gedeelte der bedienden van het hotel van Petersburg en andere personen ondervraagd, doch geene onder hen heeft over deze (zoogenaamde) vlugt inlichtingen gegeven. Men spreekt niet van arrestatiën, maar wel van inlichtingen tegen eenige personen, die Mgr. *de Dunin* bezochten.

Naderhand heeft de Heer *Rochow* andermaal den aalmoezenier van Mgr. *de Dunin* doen roepen en gevraagd of hij verlangde zich bij den Prelaat in de forteresse van Colberg te begeven; op zijn bevestigend antwoord maakte men hem bekend dat zich niets tegen zijn verlangen verzette, doch dat hij moest toestemmen te zweren niet alleen eene nieuwe poging tot vlugt van de zijde des Aartsbisschops te zullen begunstigen of gemakkelijk te maken, maar nog de autoriteiten onmiddellijk zoude kennis geven van al hetgeen van dien aard ter zijner kennis zoude kunnen komen; de aalmoezenier antwoordde, dat hij eenige oogenblikken tot overweging verlangde om op het voorstel des Ministers te kunnen antwoorden en dat in allen gevalle, hij geenen dergelijken eed zonder de toestemming van den Aartsbisschop zou doen. De tijd tot overweging is hem toegestaan geworden, doch de aalmoezenier is bij zijn eerste gezegde gebleven en heeft gezegd, dat hij geen spion noch bespieder van Mgr. den Aartsbisschop wilde zijn.

ENGELAND.

LONDEN den 21den October.

De Heer *O'Connell* is te Mallow op een banket genoodigd tegen den 22sten dezer en heeft geantwoord, dat hij deze uitnoodiging aannam. Zijn brief houdt het volgende in, hetwelk verdient aangehaald te worden.

» De tijd is genaderd, waarop aan de Ieren geen ander middel dan hunnen moeden huane kracht overblijft. Wij hebben hevige en grooten invloed hebbende lieden tot vijanden. Het oogenblik is daar, voor de vrienden der burgerlijke en godsdienstige vrijheid, om al hunne pogingen tegen den algemeenen vijand te vereenigen. Gij weet dat ik voor het terugroepen der Unie ben, maar niet door barsche en geweldige middelen. Ik wil integendeel dezelve door den voortgang van de openbare redenen herstellen. Ik zie met eenen medelijdenden glimlach op hen neder, die beweren dat ik vijand van het terugroepen der Unie ben. Ik ben gemoedelijk overtuigd, dat het onmogelijk is dat de terugroeping der Unie geene plaats hebbe.

— Vrijdag den 9den October is eene belangrijke plegtigheid te Blakcock gecelebreerd. Een jong persoon is in het klooster der Ursulinen dier stad opgenomen; deze dame was de dochter van een zeer rijk Protestant van Dublin. De eerwaarde Dr *Murphy* deed de dienst en het sermooon werd door den eerwaarden Heer *O'Brien* gepredikt.

Ditzelfde dagblad de *Cork Southern Reporter* meldt, dat de prinses van Capoua, miss *Penelope Smith* zich tot de leerstellingen der Kerk van Rome heeft bekeerd.

Volgens de *Glasgow Chronicle* is een klooster van liefdezusters op het punt van te Bath te worden opgericht en wel onder het bestuur van Mejufvrouw *Agnew*, de nicht van Sir *Andrew Agnew*.

FRANKRIJK.

P A R I J S, den 22sten October.

Bij koninklijke ordonnantien onder dagteekening van den 18den October, hebben onderscheidene verplaatsingen en benoemingen van prefecten in de Departementen plaats gehad.

— De wijziging van het Spaansch kabinet, schijnt, volgens berigten uit Madrid, van den 14den October, verdaagd te zijn.

— Men zegt dat *Cabrera* een hoofd officier, die belast was om met hem te parlementeren, heeft doen dood schieten.

Onze Correspondentie uit Madrid meldt dat het ministerie besloten heeft te blijven en desnoods de kamer te prorogeren.

De Generaal *Cordova* is ernstig ziek.

De Cortes beraadslagen over het ontwerp van wet nopens de militaire belooningen.

— Onze heilige Vader Paus *Gregorius XVI* heeft door tusschenkomst van den franschen ambassadeur bij den heiligen stoel de somme van duizend romeinsche kroonen (5350 franken) aan Mgr. den Bisschop van Algiers gezonden.

In den staat van geldsgebrek, waarin de schatkist der pausselijke staten zich bevindt, bewijst dit offer van den Paus, dat zijne bezorgdheid zich niet minder over de geheele Christenheid uitstrekt en dat Z. H. een geheel bijzonder belang in de apostolische werkzaamheden, eenen Bisschop waardig, stelt, die de hemel heeft opgewekt om de kerken der Cijprianussen en Augustinussen te doen herleven.

— Uit Rome wordt van den 1sten gemeld.

Voor acht der aanzienlijkste Carlistische families zijn voor vele jaren paleizen ghuurd. Onderscheidene bankiers hebben ook bevel ontvangen om voor een groot getal personen, behoorende tot de partij van don *Carlos* een credit te openen.

Het publiek hoopt dat tegen den aanstaanden Winter don *Carlos* het ledig staande hôtel van den ambassadeur van Spanje op de plaza di Spagna zal komen bewonen.

— De *Sud* van Marseille maakt het volgende bekend.

Alexandrie den 7den October 1839.

Mehemed-Ati heeft zich, om zoo te zeggen, aan de vervelende en drooge kwellingen, waarmede de heeren Consuls hem dagelijks overluden, onttrokken. Hij heeft zich naar Coire begeven.

BELGIE.

BRESSEL den 23den October.

Daags naderhand dat de Heer *Falck* zijne geloofsbrieven den Koning heeft overhandigd, lijdt Z. Exc. steeds aan de jicht en heeft tot heden toe niemand kunnen ontvangen.

Mevrouw de baronesse *Falck* heeft aan het hôtel *de belle vue*

het bezoek van vele personen harer kennissen ontvangen; de Baron *Falck* doet een huis in de Stad opsporen, om zich in den loop der aanstaande maand aldaar te vestigen. (*Indépendant*).

— Berigten uit Constantinopel van den 2den October melden.

Den 27sten der afgelopene maand heeft de Minister resident van België, Baron *de Behr*, eene audientie bij den Sultan gehad.

— Sedert eenige dagen werkt men aan het oprigten van torens voor het daarstellen eener telegrafische linie van Brussel naar de grenzen van Frankrijk. De eerste post is te Forest en de laatste te Quiévrain.

— Een groot Handelshuis van Antwerpen, hetwelk groote verrigtingen met Noord en Zuid Amerika deed, ziet van deszelfs zaken af en heeft bij missive kennis gegeven, dat het zal liquideren.

— Bij Koninklijk besluit van den 6den October wordt het oprigten eener naamlooze maatschappij onder den naam van *Verreries d'Arroy*, voor het maken van kristallen en fabriceren van glaswerken toegestaan. Het vennootschappelijk fonds is op drie maal honderd duizend franken bepaald, vertegenwoordigd door drie honderd nominale aktien van duizend franken elk.

De maatschappij zal geene banknooten of ander papieren-geld mogen uitgeven, noch zich aan eenige bank, handel of wederzijdsche operatie mogen overgeven, anders dan het fabriceren, hetwelk deszelfs voorwerp is.

Men meldt van de oevers van den Main aan den *Correspondent van Neuremburg*, dat het groot Hertogdom Luxemburg weldra zich met de Unie der Duitsehe Douanen vereenigen zal. De Heer *de Scherff*, nederlandsche gezant bij de duitsehe bondsvergadering en de Heer *Wahlen*, inspecteur der belastingen te Luxemburg, zijn naar Berlijn vertrokken.

NEDERLANDEN.

'SHERTOGENBOSCH, den 25sten October.

In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Dinsdag, die door jonkh. Mr. *W. de Jonge van Campens-Nieuwland*, alvoorzitter gedurende de Zitting van 1838—1839, werd gepresideerd, zijn de geloofsbriefven der nieuw benoemde of herkozen leden onderzocht en in orde bevonden, weshalve de Kamer tot de toelating besloot van een zitting werd genomen door de heeren jonkheer Mr. *P. A. van Meeuwen*, Mr. *P. Gouverneur*, Mr. *J. Weerts*, Mr. *H. J. Dijckmeester*, *J. van den Velden*, *C. Binkes*, Mr. *G. J. Bruce*, Mr. *A. Sandberg*, Mr. *C. Star Busman* en Mr. *Hagenouw Brongers*, uit de provincien Noord-Brabant, Gelderland, Utrecht, Vriesland, Overijssel en Groningen, en door de heeren *H. Baron Collot d'Escury van Heineoord*, Mr. *W. J. Junius van Hemert*, Mr. *D. Hoofst Iz.*, Mr. *F. Frets*, *J. J. H. van Wickevoort Crommelin*, *F. C. W. Druyvesteyn*, Jonkh. *O. Repelaer van Molenaars graaf* en Mr. *J. G. Hinlopen*, uit de provincien Holland en Zeeland.

Daarop werd overgegaan tot het opmaken van een drietal candidaten, dat, volgens art. 85 der grondwet, den Koning moet worden aangeboden, om daaruit eenen voorzitter der Kamer, gedurende de tegenwoordige Zitting, te benoemen. Een en vijftig leden bevonden zich in de Vergadering. Voor den eersten candidaat hadden drie stemmingen plaats, naardien bij de eerste en tweede stemming geen der leden de volstrekte meerderheid van ten minste 26 stemmen op zich vereenigde. Ten gevolge der laatste, waarbij alleen de heeren *van Swinderen van Rensuma* en *Schimmelpenninck van der Oye*, in aanmerking kwamen, als het grootste aantal stemmen op zich vereenigd hebbende, erlangde de eerste 26, de tweede 24 stemmen, terwijl een briefje oningevuld bleef. Jonkh. *O. van Swinderen van Rensuma* werd alzoo als eerste candidaat op het drietal geplaatst.

De Heer *W. A. baron Schimmelpenninck van der Oye van de Poll* bekam dadelijk de volstrekte meerderheid van 28 stemmen als tweede, en Jhr. Mr. *M. W. de Jonge van Campens-Nieuwland* die van 42 stemmen als derde candidaat, waarop de tijdelijke voorzitter eene commissie van acht leden benoemde, welke dit drietal, alzoo bestaande uit de Heeren *van Swinderen van Rensuma*, *Schimmelpenninck van der Oye* en *de Jonge van Campens-Nieuwland*, op de gebruikelijke wijze aan Z. M. den Koning is gaan aanbieden.

Na mededeeling, dat de Heer *Warin* door ongesteldheid verhinderd was de vergadering bij te wonen, werd de zitting opgeheven, zonder tijdbepaling voor de volgende bijeenkomst.

— De heer *Fontan* die in het jaar 1829 in Frankrijk bij verstek tot vijf jaren gevangenis en 10,000 franken boete door het hof te Parijs was veroordeeld, en naar België gevlugt, is op den 11den dezer te Thinis bij Parijs overleden.

Sedert jaren had hij zich in de oppositie begeven, en hevige schotschriften tegen der Koning geschreven, waar op gemeld vonnis geslagen was.

Na België overgekomen wordt hij op order van ons gouvernement gearresteerd en door deze Provincie in de stad 's Bosch naar Deutschland over de grenzen vervoerd.

Men zal zich nog herinneren, welke beweging deze arrestatie en vervoering op dien tijd heeft veroorzaakt.

Sedert eenigen tijd door eene hevige ziekte aangetast, heeft hij de toevlugt tot den godsdienst genomen, welke zijne Moeder hem in zijne jeugd had ingeprent en ongeacht de pogingen van zijne vrienden, om hem van de laatste troostmiddelen van den R. K. godsdienst verwijderd te houden, heeft hij deze zelfs verzocht, en heeft alzoo een christelijk einde gehad.

— De eerste kamer der Staten-Generaal heeft hare eerste zitting gehouden en zich geconstitueerd. De op den 18 dezer door Z. M. benoemde leden der kamer, de generaal baron *Chassé* en de Heer *A. van der Hoop*, hebben in deze vergadering zitting genomen.

— Z. M. heeft aan de Heeren *Hope en Comp.*, bankiers te Amsterdam, vergund, voor rekening van de Bank der Vereenigde Staten van Amerika en Philadelphia, bij wijze van beleening, eene geldopneming van tien millioen guldens te openen, en daarvoor uit te geven 10,000 obligatien, ieder a f 1000, en ieder voorzien van tien halfjarige coupons van intrest.

— Men begint al meer en meer te gelooven, dat de achteruitgang, dien de Hollandsche fondsen in den laatsten tijd geleden hebben, het gevolg was van het sedert ruim acht dagen verspreide, en thans vrij algemeen geloof vindende gerucht, dat de regering voornemens is aan de Staten Generaal voor te dragen eene leening van 56 millioen guldens, ten laste der Overzeesche Bezittingen en voornamelijk zullende strekken ter voldoening der voorschotten, voor het Amortisatie-Syndikaat in de laatste jaren gedaan, terwijl ook nog gezegd werd dat het budget, hetwelk in het vorige jaar ruim 44 millioen guldens had bedragen, dit jaar nog met ettelijke millioenen zal worden vermeerderd.

O. . . . den 21sten Oct. 1839.

Mijn Heer de Redacteur!

Het *Handelsblad* van laatstleden Donderdag rept van de aanstaande bijeenkomst der Staten Generaal, en spreekt bij die gelegenheid van het herzien van de wet der wetten en anderen; maar van de krijgswetten spreekt het niet, noch van de noodzakelijkheid der waarborgen voor de eer en het bestaan van officieren. Uw blad heeft eenige dagen geleden iets medegedeeld, hetwelk men in eene wel geordende maatschappij niet moest aantreffen, namelijk de verwijdering van officieren van het leger, ten gevolge van een geheim rapport eens chiefs; dit mag men vooral niet verwachten in een land, waarin men zooveel van vrijheid en orde op heeft. Bij de troepen van het Duitsehe staten verbond heeft dit ook geene plaats. De legerkorps Kommandanten kunnen hunne ondergeschikten wegens militaire misgrijpen in arrest doen nemen en voorloopig in hunne functien schorsen. Alle *onderzoekingen en oordeelvellingen* moeten echter aan de militaire regtbanken worden overgelaten. De krijgsmann toch is geen, naar sommiger meening, buiten de maatschappij uitgeslotene huurling, die alleen voor loon zijn leven waagt, ook hem bezielt de liefde voor de menschheid, eerbied voor de wetten, afschuw van willekeur, hij strijdt voor de heiligste zaak, voor dierbare betrekkingen, voor vrijheid en geweten, voor de belangen eener maatschappij, aan welke hij door de sterkste banden zich gehecht gevoelt, voor den grond waarop hij mensch werd. En men zou zich zijne belangen niet zien aantrekken om dat niet een Generaal of hoofd-officier Lid van de Kamer is! De tijd zal het leeren.

O. W.

H. . . . 21 Oct. 1839.

Aan de Redactie van den Noord-Brabander.

Men zegt dat voorleden Donderdag voor de Corr. Regtbank te Hoorn, Provincie West-Friesland gedaagd is de Wel Eerw. Heer *T. Kuiper*, Pastoor van Medenblik; dewelke men zegt, dat zoude hebben medegewerkt in de zaak van zekere Jufvr. *P.*, die haar ouderlijk huis ontvlugt is in den nacht van den 29 Sept., uithoofde men daarin gewetensdwang uitoefende, met haar te weigeren, dat zij de R. C. Godsdienst zoude omhelzen; hare vlugt moet geen ander doel hebben, dan om elders de vrijheid te zoeken, ten einden aan het vurig verlangen van hare ziel te voldoen. Dit onderzoek moet van één tot half vier ure geduurd hebben. Ook zegt men, dat om diezelfde zaak zekere *C. Hout*, voerman van beroep, in het huis van arrest in Hoorn in verzekerde bewaring is genomen. Met de meeste belangstelling ziet men de toekomst te gemoet, om te vernemen wat deze vervolging tegen den ijervollen Herder van Medenblik zal uitwerken, en wenschen wij tevens, dat door middel van uw geëerd blad, de nadere omstandigheden van een en ander aan het publiek mogen worden medegedeeld.

Uw bestendige Lezer.

STATISTIEK VAN INSTELLINGEN VAN WELDADIGHEID.

De onevenredigheid, die er tussehen de Catholijken en Onecatholijken alom wordt aangetroffen, ten aanzien van de bedeeeling van winstgevende posten en eere-ambten, is niet het eenige onregt, dat aan een derde der bevolking wordt aangedaan; maar diezelfde geest van partijdigheid ontwaart men in een aantal betrekkingen van ondergeschikt, echter algemeen belang, en zelfs van dezulken, waar men de algemeene weldadigheid inroept; waar men wel de geldelijke bijdrage der Catholijken vraagt en aanneemt; maar hen zorgvuldig buiten het bestuur houdt.

Ik zal er vijf ten voorbeeld opnoemen en met de opgave der namen het bewijs leveren, dat er in al dien aard van inrigtingen, die grootendeels uit algemeene giften der bevolking, zoo Catholijke als Onecatholijke, worden ondersteund, een monopolie bestaat, om ook daaruit de Catholijken te weren. — De namen zullen alle andere wijze van betoog overbodig maken.

Allereerst heeft de Commissie van toezigt der Maatschappij van Weldadigheid de oplettendheid tot zich getrokken. Die Commissie bestaat uit de volgende Heeren:

Z. K. H. de Prins van Oranje, Jhr. T. Beelaerts van Blokland, Mr. M. C. Bichon van Ysselmonde, C. C. Baron van Boetselaar, A. Blussé de Jonge, M. Busch, E. Canneman, Mr. D. J. van Ewijk, Jhr. van Harencarspel Eekhout, Mr. J. H. van der Heim, Mr. J. H. C. van Hengst, Jhr. Mr. J. C. R. van Hoorn van Burgh, Generaal Majoor Hubner, Jhr. Mr. J. C. de Jonge, T. J. van Maanen, Mr. A. H. J. Ravestein Medeblik, Baron Snouchaart van Schauburg, Smylgeld van der Laek, Baron Snouchaart van Schauburg, J. Cox van Spengler, A. T. Finne, D. Uittenhoven, Mr. W. H. van Voorst, A. Wynaendts.

Behalve deze bestaat er voor die Maatschappij nog eene permanente Commissie, die de loopende zaken van het bestuur der Koloniën gedurende het jaar waarneemt, waarin evenmin een Catholijk lid te vinden is.

Vervolgens heeft genoemde Maatschappij hare subcommissien in de meeste steden en vele dorpen van ons rijk; in deze is volgens een artikel van het reglement bepaald, dat een der Catholijke geestelijken tot het bestuur moet uitgenoodigd worden. Op de meeste plaatsen vindt men die ook leden van de subcommissie; doch het aandeel, hetgeen de subcommissien in het algemeen bestuur hebben, is zoo nietig en de antwoorden, die de permanente commissie in sommige gevallen, waar subcommissien aanmerkingen op het geldelijk beheer (1) gemaakt hebben, zijn zoo hiërarchiek, dat het duidelijk blijkt, dat door het plaatsen van eenige Catholijken in de subcommissien niets anders bedoeld wordt, dan de plaatselijke invloed ter verkrijging van bijdragen.

Ten anderen is er een *Nederlandsch Genootschap tot Zedelijke verbetering der Gevangenen*, van hetwelk geen der Hoofdbestuurders Catholijk is. Ten minste ter algemeene vergadering in Mei 1837 waren tegenwoordig de Heeren Mr. J. J. Uitwerf Sterling, Voorzitter; Mr. M. C. van Hall, 2de Voorzitter; L. Hammerster Ameshof, Thes.; B. H. Warusink Bz., 1ste Secret. P. Louwerse, 2de Secret.; C. D. Crommelin, J. S. Molles, J. Prins en W. H. Suringar.

In de voornaamste steden bestaan afdelingen, die hunne plaatselijke besturen hebben. Het is mij niet bekend, of ook in deze de Catholijken zijn buitengesloten; doch onder de afgevaardigde ter algemeene vergadering in genoemd jaar was er niet een Catholijk Lid.

Alkmaar: Mr. W. A. van Hogendorp, Amsterdam Mr. A. W. Huydecoper, Dr. J. C. Riehm, Arnhem Jhr. Mr. H. A. van Rappard, Mr. M. J. van Gelein Vitringa, Gouda, J. A. Remy, 's Hage, Jhr. Mr. H. J. Caan, Mr. G. Delprat, Groningen Dr. K. Sybrandi, Hoorn Dr. J. van Slogteren, L. Stokbroo, Leiden Mr. P. F. Hubrecht, Mr. D. Tieboel Siegenbeek, Rotterdam Mr. N. Schadée, Sneek Mr. A. Deketh, Zutphen Mr. T. S. op ten Noordt, Jhr. Mr. Quartes van Uffort.

Ten derden bestaat er een *fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden*.

In het algemeen verslag van 1833 komen de volgende namen voor als leden van het hoofdbestuur:

Z. K. H. de Prins van Oranje, L. D. Grave van Limburg Stirum, Mr. J. Smits Verburg, J. Danckerts, H. Ameshoff, E. J. Koch, H. Crookewith, Jhr. Mr. J. van Iddekinge en J. Hodson.

Als Afgevaardigden:
Amersfoort H. G. Schluiter, Mr. J. Schellus van Leusden, Amsterdam T. Rendorp; Arnhem Mr. M. J. van Gelein Vitringa; 's Hage Mr. A. H. de Wendt, Haarlem Jhr. J. P. Teding van Berkhout; Hoorn J. J. H. van Wickeroot Crommelin; Leiden Mr. P. T. Hubrecht, Maastricht J. Smalhausen, Rotterdam Mr. F. Frets; Sneek Mr. A. D. Reneman; Utrecht Mr. P. Ras, Jhr. Mr. J. G. van Oldenbarneveldt, gen. wille Tulling.

Vervolgens is er te Amsterdam nog een *instituut voor blinden* gevestigd, welkers bestuurders mij bij naam niet bekend zijn, wij zij geen gedrukt verslag rondzenden, onder wier getal echter niet één Catholijk is. De gelegenheid ter bijwoning van de openbare godsdienst wordt aan die blinde kinderen niet gegeven, ten zij de Pastoor bij zijne herderlijke zorg nog iemand belooft, die van zijnen tweede die ongelukkigen op zon- en feestdagen uit het instituut naar de kerk en terug geleidt. —

Het instituut voor doofstommen te Groningen heeft tot Hoofd-Directeuren de Heeren:

H. V. Feith, voorzitter, C. Guyot, H. de Ranits, M. Busch, J. Herselink, W. J. Meren Wickers. G. van Calcar Jr G. H. de Ranits, rentmeester.

Onder dezen bevindt zich geen Catholijke bestuurder.

Onder de Directeuren der Departementen, die bijna niets doen, dan de gelden inzamelen, en daarover, en over een of anderen ongelukkige van hun departement de Correspondentie houden, wordt hier en daar een Catholijk mede directeur aangetroffen, doch de mede-Directeur der Departementen heeft niets wezenlijks in het hoofdbestuur.

Waarom zijn de hoofdbesturen hier vijf instellingen van weldadigheid waarbij de geheele bevolking van Nederland belang heeft, ter welker oprigting en instandhouding de liefde giften aller gezindheden worden ingeroepen, en die der Catholijken ook worden aangenomen, zoo uitsluitend zamengesteld uit oncatholijken? zijn de

(1) Niet alleen heeft de maatschappij eene gevestigde schuld van bijna vier miljoenen guldens, waarvan de aflossing sedert eenige jaren geschorst is; maar ook de meeste kolonisten hebben aanzienlijke schulden; zoo dat sommige huisgezinnen eene schuld van twee à drie duizend guldens hebben, die in den loop der jaren van hun verblijf aldaar gedurig aangroeit en nimmer kan betaald worden.

Catholijken onbekwaam of te gering, of stelt men in hen geen vertrouwen? of is het toeval?

Noch het een noch het ander kunnen zij of wij veronderstellen. Wat is er dan de reden van? De algemeenheid hier uitsluiting kan, redelijker wijze geoordeeld, aan niets anders toegeschreven worden, dan aan voorbedachten rade, om de Catholijken te vernederen. Het is of als men zeide. „Wij willen wel uw geld; maar uwe personen blijven uit alle onze maatschappelijke vergaderingen uitgesloten.”

Wat kan de Catholijk daartegen doen; zijne beurs en milddadigheid gesloten houden tot dat in elk hoofdbestuur en ondergeschikte medebesturen het noodige getal Catholijken zal zijn opgenomen en de tegenwoordige hatelijke onevenredigheid weggenomen zij? Neen, deze maatregel zou den onschuldigen treffen. Maar protesteren, openlijk protesteren. Zulke onbehoorlijke behandelingen aan den schandpaal der publiciteit klinken, om de bewerkers derzelve door schaamte en verlegenheid hunne schuld te doen beseffen en tot andere maatregelen te dwingen; ziedaar het middel, hetwelk in onze handen is en wij met hernieuwde kracht inroepen en eenmaal gewis zal het zijne uitwerking hebben. A. Z.

RUSSISCHE VERDRAAGZAAMHEID.

Tot een bewijs, hoe de verdraagzaamheid en de protectie die de Russische Keizer Alexander bij de aanvaarding van de Kroon van Polen aan de Roomsche Catholijken beloofd en verzekerd heeft, thans wordt op gevolgd, behoeft men alleen aan te halen dat bij twee Ukasen van den 5 Julij en 19 October 1831 aan de Roomsche Catholijken verboden wordt nieuwe kerken te bouwen en de thans bestaande te herstellen, en dat bij eene nadere Ukase van den 19den Julij 1832 door eene pennestreek, de helft der R. C. kerken in geheel Polen in vollen eigendom aan de Schismatieke Grieken wordt toegekend.

Het is bekend dat reeds in vele gemeenten bij het vacant worden van de Roomsche Catholijke geestelijken, de kerken alleen ten dienste van de Schismatieke Grieken moeten blijven, en waardoor de R. C. verstoken worden hunne godsdienst uitoefenen en in zeker opzigt gedwongen, tot het Schismatisme overtegaan.

Onder de twaalf Apostelen werd wel een Judas gevonden, en het is dus niet te verwonderen, dat onder het aantal R. C. geestelijken er zich ook bevinden die hun geweten aan hun belang opofferen; want al die geestelijken die hunne kerk verzaken, worden vele gunsten toegekend.

Wij zullen thans niet spreken over de verordeningen wegens de gemengde Huwelijken die ook onderdrukkend zijn

Keizer Alexander zoude zeker zijne nagedachtenis niet zoo bezoedeld hebben.

ADVERTENTIENTIEN.

Getrouwd:

J. S C H N E B B E L I E,

1 Luit. 7 Afd. Infan.

en

M. C. D E P P E N.

Boxtel den 23sten October 1839.

Bij J. J. ARKESTEYN EN ZOON, Boekhandelaar in de Kerkstraat te 's Bosch, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

Het MOEDER GODSBEELD, een Nieuwjaarsgeschenk aan zijne Gemeente van SIMEON THEODORUS MESSING, Pastoor te Bemmel. Met een Woord over Beeldendienst. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs f 60.30.

LEERREDEN op de Zondagen door ADRIANUS GRETSCH, Overste van het Benedictijner-Klooster te Weenen, en Doctor der H. Godgeleerdheid. Naar het Hoogduitsch door een' R. C. Priester. Eerste deel. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs f 1.50.

Hetzelfde Tweede deel f 1.50.
Betoog dat NAPOLEON nooit bestaan heeft; en Dr. STRAUSS en zijn Boek, getiteld: *Leven van JESUS*, eene mythe der XIXde Eeuw zijn. Naar het Hoogduitsch door JOSUÉ WITZ. Prijs f 0.30.

Volledig GEBEDENBOEK voor Catholijke Gehawden, welken het welzijn hunner kinderen en onderhoorigen ter harte gaat; door L. F. MARX, Doctor in de Wijsbegeerte en Godgeleerdheid, geestelijken raad van den Aartsbisschop van Regensburg. Uit het Hoogduitsch vertaald door J. J. BURGMEIJER, R. C. Priester. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs f 1.40.

Hetzelfde is in allerlei banden te bekomen.
LEERREDEN op alle Zon- en Feestdagen des Jaars, naar het Hoogduitsch van ANTON PAESSMAYER, R. C. Pastoor te Weenen, door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Tuitjenhorn, Gemeente Haringcarspel. Eerste Deel, van den eersten Zondag in het Jaar, tot den derden Zondag na Pinkster. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs f 2.50.

Gemeenzame PREKEN op alle Zon- en Feestdagen van het jaar, door M. BONNARDEL, naar de elfde Fransche uitgave. Vertaald door een' R. C. Priester. Eerste deel, Van den eersten Zondag van den Advent tot den Zondag Septuagesima. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs. f 2.50.

Hetzelfde Tweede deel. Van den Zondag Septuagesima tot den derden Zondag na Paschen. Prijs f 2.50.
Romeinsche Geschiedenis, sedert de Stichting van Rome, tot aan het einde van het Westersche Keizerrijk. Ten dienste

der Scholen. Naar het Fransch van **A. M. D. G.***** merkeliĳ vermeerderd door een R. C. Priester. Kerkeliĳ goedgekeurd. Prijs f 0,55.

De Lotgevallen van **PAULUS CHOPPART**, bijeenverzameld en aan zijne jonge vrienden verhaald door **L. DES-NOYERS**. Naar de vierde herziene en verbeterde Uitgave, uit het Fransch. Met Platen Prijs f 1,00.

Hetzelfde met gekleurde Platen f 1,20.
Bij het Graf van mijnen Verlosser. Door den Eerwaarden Vader **MARIA JOSEPH DE GERAMB**, Abt en Procurator van **La Trappe**. Naar het Fransch door **J. J. BURGMEIJER**, R. C. Priester. Tweede druk. Kerkeliĳ goedgekeurd Prijs f 0,10.

En wordt binnen kort verzonden:
F. X. DE FELLER, Geschiedkundig Woordenboek XVIIIde Deel.

*** Op den 28sten October 1839 des namiddags om 3 uren binnen Dongen, Kanton Tilburg, ten huize en Herberge van de Wedawe **CORN. ADR. KANTERS** zal de Notaris **J. J. A. SEM VAN ALPHEN**, residerende te Dongen, daartoe benoemd bij uitspraak van de Regtbank in het Arrondissement 's Hertogenbosch, namens zijne principalen finaal verkoopen:

Een **STEENEN WIND**-, **GRAAN**- en **SCHORS-MOLEN**, een **WATERGRAANMOLEN**, met daarbij behoorende **WONING** en verdere **GEBOUWEN**, **BOSCH** en **WEILAND**, benevens een afzonderliĳ gelegen perceel **BOUWLAND**. Staande en liggende te Dongen.

Welke Goederen bij de voorloopige toewijzing zijn gebragt op eene Som van f 16,220.00 buiten de twee aan het Amortisatie Syndikaat te betalen staande termijnen ieder groot f 1666.66½.

Inmiddels nadere inlichtingen te bekomen bij den ondergeteekende

J. J. A. SEM VAN ALPHEN.

NB. In de provisionele aankondiging dezer Verkoopng in ons No. van den 17 November komt voor:

Verdere inlichtingen betrekkelĳ de Conditien en Voorwaarden zijn te bekomen ten kantore van bovengenoemden Notaris **A. J. VAN DEN BOSCH** te Udenhout; lees:

Ten Kantore van bovengenoemden Notaris en ten Kantore van den Notaris **A. J. VAN DEN BOSCH** te Udenhout.

Zijnde dit laatste door den inzender zoodanig opgegeven, doch door de redactie over het hoofd gezien.

*** **VERANDERING VAN WOONPLAATS.**

E. S. GOUDSTIKKER, Koopman en Magazijnhouder in allerlei soorten van **MANUFACTUREN**, Zijden Stoffen, Geborduurde Goederen enz. enz. Verhuist van zijne tegenwoordige Woning en verplaatst zijn Magazijn naar den hoek van het Kerkplein der Nieuwe Gereformeerde Kerk in de Hinthamerstraat, schuins tegenover het Eindhovens Koffijhuis.

Ter dezer gelegenheid heeft hij de eer zijne Begunstigers, geëerde Stadgenooten en verder iedereen te berigten, dat hij eenige dagen geleden van zijne reize is teruggekeerd en door gelukkige en voordeelige aankopen op de Magazijnen en Fabriĳken zelve thans voorzien is van een groot Assortiment van de smaakvolste en deugdzaamste **WINTERARTIKELEN**, waarin onder meer anderen uitmunten: **MOUSELINE DE LAINES**, **NAPOLITAINES**, **MANTELSTOFFEN**, effen en gedrukte **MERINOSSEN**, allerlei **ZIJDE STOFFEN**, een fraai Assortiment donker **MODEKATOENEN** en voorts alles wat tot een volmaakt Magazijn tot dien aard behoort, durvende hij zich vleijen door eene zeer prompte en civiele bediening ieders gunst en aanbeveling te zullen waardig blijven.

's Bosch, 25 October 1839.

DEPOT VAN LIKDOORN-PLEISTERS vervaardigd door den **Mr. Operateur M. SCHNIEDER** van Tyrol. Deze pleisters nemen in den tijd van drie dagen den wortel en lak van den Likdoorn geheel weg, zonder hinder of pijn, hetwelk genoegzaam met roem alom bekend is. Prijs per Doosje met Berigt f 1.— Woont te Amsterdam Nieuwendijk, hoek Zoutsteeg, No. 17, alwaar hij is te spreken of te ontbieden. Depot bij **F. Bischoffer** uit Tyrol Handschoen-Magazijn op het Spui; te Haarlem **J. B. van Loghem** Boekverkooper; te 's Hage **La Ville de Paris**; Rotterdam, **Zeeuw-sche Koffijhuis**; Utrecht, **Oude Bak Koffijhuis**; Arnhem, **D. K. Mulder & Comp.** Boekverkoopers; Nijmegen, **C. J. Raukens**, Zulphen, **J. W. Grevink**, Apotheker; Leeuwarden, **M. Nijstras** en te 's Bosch bij **D. A. A. de Rooij**, Boekverkooper, Breda bij **van Gulick en Hermans**. Te Bergen-op-Zoom, bij **Daverreut**, Horlogiemaker.

Gravenmarkt.

Te Amsterdam van Woensdag den 23sten October.

Tarwe schaarsch en prijshoudend, 127 p. o. b. Pools. f 385; 128 p. j. b. dito 360; 126 p. Kub. f 280, 124 p. b. Pools. f 340.

Rogge in de puike soorten met goeden handel, 119, 120, 121 p. Pruis f 168, 170, 172, 174; 124 p. n. Overijs. f 197; 118 p. Pr. Pommer f 168; 118 p. Odessa f 190.

Garst in een doen, 97 p. n. Vries f 160.

Haver als voren, 90 p. fijne f 140; 85 p. n. dikke f 118; 79 p. Deensche f 100 Boekweit zonder handel.

Koolzaad in een doen; Gron. 43 p. vl. Vriesch 43 p. vl. Polder 45½ p. vl. Oostvr. 46½ p. vl. op 9 vat in deze maand 56 p. vl.

Lijnzaad in een doen; 107, 108 p. Egyptische in veiling f 9½ per mud.

Raap-Olie was wel zoo aangenaam; per 6¼w. f 33. Vlieg. f 31½ a 32½; Bot f 31½ a ½; Dec. f 31½; Mei f 32½.

Lijn-Olie per 6¼w. f 29; Vlieg. f 28. Hennep-Olie per 6¼w. f 34½; Vliegend f 33½.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Woensdag den 23sten October 4½ Ure.

Werk. Sch. 2½ pCt. 51½, ½, ¼. Dito. 5 pCt. 99½, ¼, ½. Kansbiljetten f 24½, ½, ¼. Am. Synd. 4½ pCt. 92½. Dito 3½ pCt. 76½, ½. Handm. 171½, 170½, 171½. Oost-Indie 5 pCt. 96½, ½, ¼. Rijn Spoorweg. 99½. Ardoins 85 p. 25½, ½. Passive. 7½. Oude Russen. 103½. Roebels 6 pCt. 67½, ½. Metalliek. 103½. Braziliaan 74, ½.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De belgische fondsen waren den 24sten te Antwerpen de 5 pCt. 101. de 4 pCt. 92½ de 3 pCt. 71½.
De Ardoins 25½

De prijzen der Granen, zijn den 22sten October 1839 te **EINDHOVEN** geweest.
Rogge (per Ned. Mud.) f 6-60-a 0-00.
Boekweit. - 5-00-a 0-00.
Haver. - 3-00-a 0-00.
het Nederlandsch Pond Boter. - 0-58-a 0-46.
de 4 ————— Roggenbrood 37 Cent.

MARKT-BERIGT.

De prijzen der Granen, zijn den 24sten October 1839, te 's **BOSCH**, geweest.
Rogge. (per Ned. Mud.) f 7-16-a 6-33
Boekweit. - 6-10-a 5-33
Haver. - 2-75-a 0-00
Garst. - 0-00-a 0-00
Het Nederlandsch pond Boter. - 0-80-a 0-74
De 3 ————— Roggenbrood 33 Cent.

SCHIEDAM den 23sten October.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, f 23,00 } zonder de belasting.
Amst. Proef. het Ned. » » » - 25,75 }

Latere Berigten.

PARIJS, den 23sten October.

Berigten uit Madrid van den 15den melden dat er geene sprake meer is eener wijziging van het kabinet. De ministers hebben elkander verstaan. De Commissie der **Fueros** heelt haar rapport den senaat aangeboden. Het leger van **Espartero** wordt ten gevolge van den regen te Carinena terug gehouden. Men hoopt de Arragonezen en Cattalauen van het leger van **Cabrera** te verdeelen. Van beide zijde zijn wreedheden gepleegd.

Onze gewone Correspondentie van Madrid houdt in, dat de heethoofden zamenspannen om eenen opstand te bewerken hetzij bij de beraadslaging over het adres, hetzij in geval der ontbinding van de Cortes.

De bevestiging en het blijven bestaan van het ministerie heeft de heethoofden met misnoegen vervuld. Het adres moest, naar men dacht, tegen het einde der zitting van de kamer der afgevaardigden van den 15den gelezen worden.

— In de zitting van den senaat van den 14den is het rapport der commissie, belast met het door de tweede kamer goedgekeurde ontwerp van wet betrekkelĳ de **Fueros** der Baskische Provincien en van Navarre voorgelezen. De meerderheid der commissie was van gevoelen om hetzelve te bekrachtigen, doch de Markies de **Viluma** legde integendeel de beweegredenen open om hetzelve te verwerpen en daarover het volgende in de plaats te stellen.

Art. 1 De **Fueros** der Baskische provincien en van Navarre zijn bekrachtigd. Men zal dezelve voorloopig in dien staat herstellen, waarin zij zich bij het overlijden van Koning **Ferdinand VII** bevonden.

Art. 2. Het Gouvernement zal aan de Cortes te bekwamer tijde, na de baskische provincien en Navarre gehoord te hebben, de noodige wijzigingen voorstellen om het belang der provincien met het algemeen belang der natie en met de constitutie der monarchie te vereenigen.

— Z. M. de Koning van Holland heeft de Koningin van Spanje erkend, alzoo zijn de betrekkingen tusschen de beide gouvernementen wederom aangeknoopt.

BRUSSEL, den 23 October.

De baron **Falck**, ambassadeur der Nederlanden, heeft heden morgen Depêches van zijn gouvernement door eenen kabinets koerier ontvangen.

— De Generaal graaf **Goblet** is van Hanover naar Hamburg vertrokken en heeft aan den senaat dier stad in een plegtig gehoor zijne geloofsbriefven overhandigd, waarbij hij in hoedanigheid van buitengewoon gezant van den Koning der Belgen wordt geaccrediteerd en de diplomatieke betrekkingen tusschen het Koninkrijk Belgie en deze vrije stad worden daargesteld.

— Men meldt uit Bonn van den 18den dezer: Het Schip de **Tafelgar** behoorende aan den heer **Brück, van Mannheim**, komende van Amsterdam met koopwaren, is bij Godorf gezonken; een groot gedeelte der lading wordt als verloren beschouwd. In het schip waren 3000 quintalen coloniale waren.

Te 's Hertogenbosch, bij **D. A. A. DE ROOY**, Boek- en Courantdrukker.